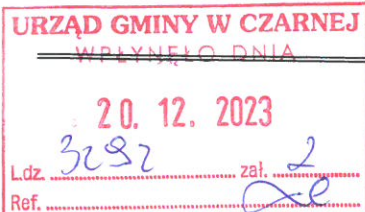

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA w RZESZOWIE

35 - 064 Rzeszów, ul. Mickiewicza 10

tel.: 017/ 85 900 50, www.rzeszow.rio.gov.pl

**Uchwała Nr 9/153/2023
z dnia 18 grudnia 2023 r.**

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie

w sprawie: opinii o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego przez **Gminę Czarna** w projekcie uchwały budżetowej na 2024 rok

Na podstawie art. 19 ust. 1 i 2 i art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1325) oraz art. 246 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.) oraz § 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2004 r. w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania (Dz. U. Nr 167, poz. 1747)

Skład Orzekający w osobach:

1. *Sabina Szafankiewicz* - *przewodnicząca*
2. *Edyta Gawrońska* - *członek*
3. *Mariusz Hadel* - *członek*

po rozpatrzeniu sprawy dotyczącej możliwości sfinansowania deficytu Gminy Czarna w 2024 roku

p o s t a n a w i a

pozytywnie zaopiniować możliwość sfinansowania deficytu przedstawionego przez Gminę Czarna w projekcie uchwały budżetowej na 2024 rok **z uwagą zawartą w uzasadnieniu.**

UZASADNIENIE

W dniu 15 listopada 2023 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie wpłynął projekt uchwały budżetowej Gminy Czarna na 2024 rok.

Projekt uchwały budżetowej gminy na 2024 rok przewiduje dochody w wysokości 33 354 198,00 zł, natomiast wydatki w wysokości 37 003 125,00 zł. Zatem planowany deficyt wynosi 3 648 927,00 zł, co stanowi 10,94% planowanych dochodów.

Zgodnie z projektem uchwały budżetowej źródłem sfinansowania planowanego deficytu będą przychody z wolnych środków, przychody jest z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach oraz przychody z nadwyżki z lat ubiegłych.

Mając na uwadze powyższe Skład Orzekający stwierdza, co następuje:

Stosownie do przepisów art. 217 ust. 2 pkt 5, 6 i 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, deficyt budżetu jednostki samorządu terytorialnego może być sfinansowany przychodami z nadwyżki budżetu jednostki samorządu terytorialnego z lat ubiegłych, pomniejszonej o środki określone w pkt 8, przychodami pochodzącymi z wolnych środków oraz przychodami jst z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach. W tym miejscu Skład Orzekający stwierdza, iż z przedłożonego wstępnego bilansu jednostki sporządzonego na dzień 31.12.2023 r. wynika, że jednostka samorządu terytorialnego posiada przychody, które sfinansują planowany deficyt budżetu na 2024 r. Tak więc źródła pokrycia deficytu wskazane w projekcie uchwały budżetowej Gminy Czarna na 2024 r. są zgodne z cytowanym przepisem. Ostateczna kwota tych przychodów będzie znana po 31 grudnia 2023 roku.

Uwaga Skład Orzekający wskazuje, że z przedłożonego wstępnego bilansu z wykonania budżetu za 2023 r. wynika, że w jednostce występują przychody z nadwyżek z lat ubiegłych w kwocie 2 050 352,50 zł, które należy pomniejszyć o przychody z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i wydatków nimi finansowanych oraz przychody z wolnych środków w kwocie 1 794 364,31. Przychody należy sklasyfikować następująco: § 905 – 2 000,00 zł, § 957 – 2 048 352,50 zł oraz § 950 – 1 794 364,31 z, należy również skorygować źródła sfinansowania deficytu budżetu.

W świetle powyższego Gmina Czarna ma możliwość sfinansowania deficytu przedstawionego w projekcie uchwały budżetowej gminy na 2024 r. po odpowiedniej korekcie źródeł sfinansowania planowanego deficytu.

Stosownie do przepisów art. 246 ust. 2 ustawy o finansach publicznych niniejszą opinię należy opublikować w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania, na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902).

Od niniejszej opinii służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie, w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Czarna
2. aa

PRZEWODNICZĄCA SKŁADU
ORZEKAJĄCEGO

mgr Sabina Szałankiewicz

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA w RZESZOWIE

35 - 064 Rzeszów, ul. Mickiewicza 10

tel.: 017/ 85 900 50, www.rzeszow.rio.gov.pl

U c h w a ł a Nr 9/49/2023 z dnia 18 grudnia 2023 r.

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie

w sprawie: zaopiniowania projektu uchwały budżetowej **Gminy Czarna** na rok 2024.

Na podstawie art. 13 pkt 3 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1325) oraz § 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2004 r. w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania (Dz. U. Nr 167, poz. 1747)

Skład Orzekający w osobach:

1. *Sabina Szafankiewicz* - *przewodnicząca*
2. *Edyta Gawrońska* - *członek*
3. *Mariusz Hadel* - *członek*

po rozpatrzeniu projektu uchwały budżetowej Gminy Czarna na 2024 r. przedłożonego przez Wójta Gminy Czarna

postanawia

pozytywnie zaopiniować projekt uchwały budżetowej Gminy Czarna na 2024 rok **z uwagami przedstawionymi w uzasadnieniu.**

UZASADNIENIE

W dniu 15 listopada 2023 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie wpłynął projekt uchwały budżetowej Gminy Czarna na 2024 r. Wraz z projektem uchwały budżetowej przedłożono uzasadnienie do tego projektu.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie badając powyższe dokumenty stwierdza, co następuje:

1. Przy opracowywaniu projektu uchwały budżetowej na 2024 r. kierowano się postanowieniami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.).
2. Uzasadnienie do projektu uchwały budżetowej odpowiada wymaganiom określonym w uchwale Nr XXXIV/295/2010 Rady Gminy Czarna z dnia 5 listopada 2010 r. w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej Gminy Czarna. Konstrukcja uchwały budżetowej zgodna jest z wymogami ustawowymi, a szczegółowość budżetu zgodna jest z ww uchwałą Rady Gminy, z wyjątkiem:

Uwaga W projekcie uchwały budżetowej nie wyodrębniono dochodów (tabela nr 1) w podziale na dochody bieżące i majątkowe, co jest wymagane przepisem art. 235 ust. 1 ustawy o finansach publicznych oraz § 5 w/w uchwały Nr XXXIV/295/2010 Rady Gminy Czarna.

Uwaga Do projektu uchwały budżetowej nie przedłożono materiałów informacyjnych, co jest wymagane art. 238 ust. 2 ustawy o finansach publicznych oraz § 7 w/w uchwały Nr XXXIV/295/2010 Rady Gminy Czarna.

3. Projekt budżetu przewiduje planowany deficyt, którego źródłem sfinansowania będą przychody z wolnych środków, przychody jst z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach oraz przychody z nadwyżki z lat ubiegłych.

Uwaga Projekt uchwały budżetowej na 2024 rok przewiduje przychody w kwocie 3 844 716,81 zł, w tym przychody jst z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach (2 000,00 zł) oraz przychody z tytułu wolnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych (1 796 367,31 zł) oraz przychody z nadwyżki z lat ubiegłych (2 046 349,50 zł). Przychody te w części finansują deficyt budżetowy w wysokości 3 648 927,00 zł, zaś w części przeznaczone są na spłatę zaciągniętych kredytów i pożyczek w kwocie 195 789,81 zł. Gmina na potwierdzenie posiadanych w/w środków finansowych przedłożyła wstępny bilans z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego na dzień 31 grudnia 2023 r., z którego wynika, że łączna suma przychodów (w tym przychodów z wolnych środków) wynosi 3 844 716,81 zł. W tym miejscu Skład Orzekający wskazuje, iż ostateczna kwota tych przychodów będzie znana po 31 grudnia 2023 roku oraz po sporządzeniu przez jednostkę bilansu z wykonania budżetu wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r.

Skład Orzekający wskazuje ponadto, że z przedłożonego wstępnego bilansu wynika, że w jednostce występują przychody z nadwyżek z lat ubiegłych w kwocie 2 050 352,50 zł, które należy pomniejszyć o przychody z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i wydatków nimi finansowanych oraz przychody z wolnych środków w kwocie 1 794 364,31. Przychody należy sklasyfikować następująco: § 905 – 2 000,00 zł, § 957 – 2 048 352,50 zł oraz § 950 – 1 794 364,31 zł, należy również skorygować źródła sfinansowania deficytu budżetu.

4. W przedłożonym projekcie planowane dochody bieżące są wyższe od planowanych wydatków bieżących o kwotę 27 380,00 zł, co spełnia wymóg z art. 242 ustawy o finansach publicznych.

Skład Orzekający wskazuje w tym miejscu, że nadwyżka operacyjna stanowi istotny czynnik umożliwiający realizację inwestycji oraz spłaty długu przez jednostki samorządu terytorialnego. Jednostka powinna zatem podejmować działania służące wypracowaniu nadwyżki operacyjnej, gdyż niewielka wysokość tej nadwyżki bądź deficyt bieżący może w istotny i znaczący sposób wpływać na możliwość realizacji podstawowych zadań i usług publicznych.

Uwagi

5. W § 5 ust. 2 projektu uchwały ustalono rezerwę celową na realizację zadań z zakresu zarządzania kryzysowego w wysokości 35 000,00 zł, tj. w kwocie stanowiącej 0,498% wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego, pomniejszonych o wydatki inwestycyjne, wydatki na wynagrodzenia i pochodne oraz wydatki na obsługę długu. Zgodnie z art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia

2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. z 2023 r. poz. 122) w budżecie jednostki samorządu terytorialnego tworzy się rezerwę celową na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego w wysokości nie mniejszej niż 0,5% wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego, pomniejszonych o wydatki inwestycyjne, wydatki na wynagrodzenia i pochodne oraz wydatki na obsługę długu. Rezerwa ta powinna być zaplanowana w wysokości nie mniejszej niż 35 075,70 zł.

6. W projekcie uchwały budżetowej zaplanowano dotację przedmiotową dla zakładu budżetowego z tytułu dopłat do dostarczonej wody i odprowadzanych ścieków. Skład Orzekający sygnalizuje, że uchwała Rady Gminy Czarna w sprawie dopłat do ceny 1 m³ dostarczonej wody i odprowadzanych ścieków została podjęta na czas obowiązywania taryfy tj. do 21 czerwca 2024 r. Zaplanowanie wydatków na ten cel możliwe jest na okres obowiązywania uchwały w sprawie dopłat do taryfowych grup odbiorców usług.
7. W § 8 projektu uchwały ustalono dochody w kwocie 57 887,00 zł z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydatki w kwocie 49 887,00 zł na realizację zadań określonych w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i w kwocie 8 000,00 zł na realizację zadań określonych w gminnym programie przeciwdziałania narkomanii. Skład Orzekający wskazuje, że w tabeli nr 1 do projektu uchwały zaplanowano dochody w rozdziale 75618, w paragrafie 0480 „Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych” w kwocie 58 000,00 zł, należy więc doprowadzić do zgodności kwoty dochodów ujętej w § 8 projektu z kwotą dochodów wynikającą z tabeli dochodów. Ponadto Skład Orzekający zwraca uwagę, że w projekcie budżetu zaplanowano przychody z rozliczenia dochodów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych i wydatków nimi finansowanych w kwocie 2 000,00 zł. Suma dochodów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz w/w przychodów wynosi 60 000,00 zł. Z tabeli wydatków wynika, że w dziale 851 „Ochrona zdrowia” zaplanowano wydatki w kwocie 59 887,00 zł (w tym na zwalczanie narkomanii 8 000,00 zł oraz na przeciwdziałanie alkoholizmowi 51 887,00 zł). W związku z powyższym wpływy za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w kwocie 113,00 zł nie zostały przeznaczone na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o których mowa w art. 4¹ ust. 2 oraz zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, w której mowa w art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o którym mowa w art. 4¹ ust. 2, co jest wymagane art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r. poz. 2151).
8. W § 10 projektu uchwały ustalono dochody i wydatki nimi finansowane dotyczące zadań inwestycyjnych współfinansowanych ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych – Polski Ład. Właściwa nazwa tego programu to Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Ponadto w tabeli określono również dochody i wydatki realizowane w ramach programu: Rządowy Program

Odbudowy Zabytków, więc należy uzupełnić zapisy tego paragrafu o nazwę tego programu.

W § 10 projektu uchwały w tabeli błędnie wpisano kwotę dochodów i wydatków w paragrafie 637 w rozdziale 90001 w kwocie 9 939 938,02 zł zamiast 9 939 939,00 zł oraz symbol paragrafu w rozdziale 92120 dla wydatków na kwotę 209 720,00 zł (657 zamiast 658). Ponadto w nagłówku tabeli wskazano kwotę planu na rok 2022 zamiast na rok 2024.

9. W § 16 ust. 1 projektu uchwały określono upoważnienie dla Wójta do zaciągania kredytów i pożyczek na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu do wysokości 600 000,00 zł. Skład Orzekający zwraca uwagę, że w projekcie uchwały budżetowej nie określono limitu zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu w kwocie 600 000,00 zł, co jest wymagane przepisem art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych.
10. W planie dochodów w rozdziale 60016 ujęto dochody w § 663 „Dotacja celowa otrzymana z samorządu województwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego” z czwartą cyfrą „7”. Z uzasadnienia do projektu budżetu wynika, że w tym rozdziale zaplanowano wydatki na zadanie polegające na poprawie przejezdności drogi gminnej w miejscowości Czarna Górna, które jest współfinansowane ze środków unijnych w ramach PROW. Zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 513 ze zm.), właściwym paragrafem dochodów do sklasyfikowania otrzymanych z PROW środków jest paragraf 625 „Dotacja celowa w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego”, zaś właściwą czwartą cyfrą paragrafów dochodów i wydatków w ramach PROW jest cyfra „8”.
11. W projekcie budżetu zaplanowano dochody w rozdziale 75023 w § 6207 w kwocie 1 126 700,00 zł. W uzasadnieniu do projektu uchwały budżetowej nie wskazano dokumentu, na podstawie którego zaplanowano dochody w tej kwocie, ani nie przedłożono takiego dokumentu. Zaplanowane w uchwale budżetowej dochody stanowią co prawda prognozy ich wielkości (art. 52 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych), ale muszą to być prognozy realistyczne i nie mogą być ustalane w sposób dowolny, bez wskazania konkretnych, realnych źródeł dochodów.
Ponadto wydatki finansowane z tych środków zaplanowano w rozdziale 75023 w kwocie 1 126 700,00 zł w paragrafie 6058.
12. W uzasadnieniu do projektu nie omówiono źródeł dochodów w rozdziale 85415 oraz źródeł dochodów w rozdziale 92120 sklasyfikowanych w § 6290.
13. W tabeli dotyczącej planu dochodów na 2024 rok rozdziałach: 75023, 80148 zaplanowano dochody w § 0830 „Wpływy z usług”, w rozdziałach: 75023, 80101, 85219 w § 0970 „Wpływy z różnych dochodów”, w rozdziale 90019 w § 0690 „Wpływy z różnych opłat”, w rozdziale: 92120 w § 6290 „Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin, powiatów (związków gmin, związków powiatowo-gminnych, związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł” bez wskazania źródła tych dochodów. Należy

skonkretyzować źródła dochodów, charakteryzując w sposób jednoznaczny pochodzenie środków, co jest wymagane przepisem art. 235 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

14. W rozdziale 92120 zaplanowano dochody w § 6370 „Środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych”, tymczasem środki te pochodzą z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 i przyznane zostały w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, więc należy je sklasyfikować w § 6090 „Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych związanych z przeciwdziałaniem COVID-19”.

15. W projekcie budżetu w rozdziale 92120 „Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami” zaplanowano wydatki przeznaczone na dotacje celowe otrzymane z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych obiektów zabytkowych, wykonywanych przez jednostki niezaliczane do sektora finansów publicznych.

Dotacje te przyznano w związku z otrzymaniem wstępnych promes dofinansowania zadań z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków. We wnioskach o dofinansowanie z RPOZ Gmina Czarna zadeklarowała kwotę udziału własnego dla każdego ze zgłoszonych do dofinansowania zadań. W rozdziale 92120 po stronie dochodów zaplanowano dochody w § 6290 w kwocie 29 300,00 zł, nie wskazując źródła pochodzenia tych dochodów. Kwota tych dochodów odpowiada kwotom udziału własnego zadeklarowanego przez Gminę Czarna we wnioskach złożonych do BGK dla zabytków niebędących własnością gminy.

Z wniosków złożonych przez beneficjentów dotacji wynika, że wkład własny w ramach RPOZ zapewniają beneficjenci dotacji.

Skład Orzekający wskazuje, że zgodnie z zasadami i trybem udzielania dofinansowania z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, określonymi w uchwale Nr 232/2022 Rady Ministrów z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Odbudowy Zabytków oraz Regulaminem Naboru Wniosków, dofinansowanie może być przyznane wyłącznie w przypadku posiadania przez wnioskodawcę udziału własnego na realizację zadania inwestycyjnego. Z uwagi na fakt, że wnioskodawcą jest Gmina Czarna, wkład własny powinna zapewnić gmina.

Kwota udzielonej beneficjentowi dotacji z budżetu gminy powinna odpowiadać kwocie dotacji, o którą ubiega się beneficjent dotacji określonej w złożonym przez niego wniosku o udzielenie dotacji.

Ponadto udzielenie dotacji z budżetu gminy może nastąpić wyłącznie na podstawie uchwały Rady Gminy podjętej na mocy art. 81 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2022 r. poz. 840 ze zm.) określającej zasady udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków. Rada Gminy Czarna podjęła w dniu 25 listopada 2021 r. uchwałę Nr XXIX/260/2021 w sprawie określenia zasad udzielenia dotacji celowej z budżetu Gminy Czarna na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków.

Skład Orzekający zwraca również uwagę, że w celu zaplanowania wydatków dotacyjnych na prace przy zabytkach w uchwale budżetowej organ stanowiący

powinien podjąć odrębną uchwałę o udzieleniu dotacji beneficjentom dotacji. Podjęcie przez organ stanowiący JST uchwały o przyznaniu dotacji beneficjentowi dotacji jest warunkiem ogłoszenia postępowania zakupowego, mającego na celu wyłonienie wykonawcy zadania. Zgodnie z postanowieniami § 9 ust. 4 w/w uchwały Rady Gminy Czarna, ostateczne kwoty dotacji ustala Rada Gminy w uchwale budżetowej określającej beneficjenta, kwotę przyznanej dotacji oraz prace lub roboty, na wykonanie których przyznano dotację. Uchwała ta nie przewiduje podjęcia odrębnej uchwały o udzieleniu dotacji beneficjentom dotacji.

16. W projekcie budżetu zaplanowano w dziale 851 dotację celową dla Miasta Przemysł przekazaną na podstawie porozumień na wykonywanie usług przez izbę wytrzeźwień wobec osób nietrzeźwych z terenu Gminy Czarna, tymczasem w uzasadnieniu do projektu uchwały błędnie wskazano, że wydatki przeznaczone są na pomoc finansową.
17. W projekcie uchwały budżetowej w rozdziale 90002 zaplanowano dochody z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w kwocie 485 000,00 zł, natomiast wydatki w tym rozdziale zaplanowano na kwotę 1 035 000,00 zł (w tym wydatki majątkowe: 575 000,00 zł. Z zapisów § 9 projektu uchwały wynika, że dochody w całości przeznaczają się na realizację zadań określonych w planie wydatków na gospodarowanie odpadami komunalnymi, w tym: na wydatki bieżące 460 000,00 zł oraz na wydatki majątkowe 25 000,00 zł. Z uzasadnienia do projektu wynika, że w ramach wydatków majątkowych realizowane będzie zadanie inwestycyjne pn.: „Transgraniczna współpraca Gminy Czarna oraz Rady Wsi Striłki na rzecz zmniejszenia stopnia zanieczyszczenia środowiska” (wkład własny – 521 000,00 zł), zadanie inwestycyjne pn.: „Przebudowa sieci wodociągowej w m. Czarna Górna (wykonanie przepięć, budowa nowego odcinka” (wkład własny – 29 000,00 zł) oraz zakup sprzętu związanego z gospodarką odpadami – 25 000,00 zł. Skład Orzekający zwraca uwagę na przepis art. 6r ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2023 r. poz. 1469 ze zm.), z którego wynika, że z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:
  - 1) odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
  - 2) tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
  - 3) obsługi administracyjnej tego systemu;
  - 4) edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina może pokryć również koszty wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, koszty utworzenia i utrzymania punktów napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami oraz koszty usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

Jeżeli w/w zadania inwestycyjne nie mieszczą się w katalogu zadań, które mogą być finansowane z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, należy

wydatki związane z realizacją tych zadań przenieść do innego rozdziału klasyfikacji budżetowej.

18. Występują rozbieżności pomiędzy kwotami wydatków ujętych w projekcie uchwały budżetowej oraz wskazanych w uzasadnieniu w zakresie wydatków na inwestycje i zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych (wskazano w uzasadnieniu kwotę 22 717 505,00 zł zamiast 23 785 506,00 zł), w zakresie wydatków na świadczenia na rzecz osób fizycznych w rozdziale 80150 (wskazano w uzasadnieniu kwotę 1 000,00 zł zamiast 5 000,00 zł), w zakresie wydatków na składki na ubezpieczenia zdrowotne (wskazano w uzasadnieniu kwotę 24 000,00 zł zamiast 13 000,00 zł), w zakresie wydatków w rozdziale 85502 (wskazano w uzasadnieniu kwotę 1 898 103,00 zł zamiast 1 822 710,00 zł).

Mając powyższe na uwadze Skład Orzekający postanowił jak w sentencji

Od niniejszej opinii służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie, w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Czarna
2. aa

PRZEWODNICZĄCA SKŁADU
ORZEKAJĄCEGO

mgr Sabina Szalankiewicz

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA w RZESZOWIE

35 - 064 Rzeszów, ul. Mickiewicza 10

tel.: 017/ 85 900 50, www.rzeszow.rio.gov.pl

**U c h w a ł a Nr 9/48/2023
z dnia 18 grudnia 2023 r.**

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie

w sprawie: opinii do projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Czarna na lata 2024 – 2033

Na podstawie art. 19 ust. 1 i 2 oraz art. 20 ust.1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1325), art. 230 ust. 3 i 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.) oraz § 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2004 r. w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania (Dz. U. Nr 167, poz. 1747)

Skład Orzekający w osobach:

1. *Sabina Szałankiewicz* - przewodnicząca
2. *Edyta Gawrońska* - członek
3. *Mariusz Hadel* - członek

po rozpatrzeniu projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Czarna na lata 2024 – 2033

p o s t a n a w i a

pozytywnie zaopiniować projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Czarna na lata 2024 – 2033 **z uwagami przedstawionymi w uzasadnieniu.**

U Z A S A D N I E N I E

W dniu 15 listopada 2023 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie wpłynął projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Czarna na lata 2024 – 2033 w formie dokumentu elektronicznego.

Mając na uwadze przedłożony projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej oraz projekt uchwały budżetowej na 2024 rok stwierdza się, co następuje:

1. Projekt uchwały obejmuje okres roku budżetowego oraz dziewięciu kolejnych lat, co spełnia wymogi ustawowe wynikające z art. 227 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.
2. Konstrukcja projektu uchwały spełnia wymogi określone w art. 226 ustawy o finansach publicznych.
3. Wartości przyjęte w projekcie uchwały w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim kwot przychodów i rozchodów są zgodne z przedłożonym projektem uchwały budżetowej na 2024 rok.

Uwaga W pozycji 4.2. załącznika nr 1 do projektu wieloletniej prognozy finansowej wykazano nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych w kwocie 2 048 349,50 zł, zaś w pozycji 4.3 wykazano wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w kwocie 1 796 367,31 zł. Skład Orzekający wskazuje, że z przedłożonego wstępnego bilansu z wykonania budżetu za 2023 r. wynika, że w jednostce występują przychody z wolnych środków w kwocie 1 794 364,31 zł. W pozycji 4.2 należy więc wykazać przychody w kwocie 2 050 352,50 zł (§ 905 i § 957), zaś w pozycji 4.3 należy wykazać przychody w kwocie 1 794 364,31 zł (§ 950) oraz odpowiednio skorygować źródła pokrycia deficytu w poz. 4.2.1 i 4.3.1.

4. W okresie objętym prognozą planowane wydatki bieżące są niższe od planowanych dochodów bieżących, co powoduje, że relacja z art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych jest zachowana.

Skład Orzekający sygnalizuje, że nadwyżka operacyjna to główny wskaźnik „poziomu bezpieczeństwa finansowego” jednostek samorządu terytorialnego. Oznacza dodatnią różnicę między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi. Należy zaznaczyć, że nadwyżka operacyjna stanowi istotny czynnik umożliwiający realizację inwestycji oraz spłaty długu przez jednostki samorządu terytorialnego. Jednostka powinna zatem podejmować działania służące wypracowaniu nadwyżki operacyjnej, gdyż niewielka wysokość tej nadwyżki bądź deficyt bieżący może w istotny sposób wpływać na możliwość realizacji podstawowych zadań i usług publicznych

5. Częścią projektu wieloletniej prognozy finansowej jest prognoza kwoty długu sporządzona na okres 2024 – 2033.

W latach 2024 – 2025 prognozuje się uchwalanie budżetów, w których relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłat i wykupów do planowanych dochodów bieżących budżetu nie może przekroczyć średniej arytmetycznej z obliczonych dla ostatnich siedmiu lat relacji dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu. Z kolei w latach 2026 – 2033 prognozuje się uchwalanie budżetów, których realizacja nie spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym, relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłat zobowiązań – do planowanych dochodów bieżących budżetu przekroczy średnią arytmetyczną z obliczonych dla ostatnich siedmiu lat relacji jej dochodów bieżących pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu.

Powyższe powoduje, że przedmiotowy projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej wypełnia dyspozycje z art. 243 ustawy o finansach publicznych w związku z art. 9 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 2500 ze zm.).

Skład Orzekający podkreśla w tym miejscu konieczność zapewnienia realizacji kolejnych budżetów gminy w zakresie planowanych dochodów i wydatków bieżących oraz majątkowych w sposób zapewniający zachowanie wartości przyjętych w opiniowanej wieloletniej prognozie finansowej. Brak prawidłowej realizacji przysługujących gminie dochodów może doprowadzić do niespełnienia relacji wskazanej w art. 243 ustawy o finansach publicznych, a w zakresie dochodów bieżących – relacji z art. 242 powołanej ustawy.

Uwagi

6. W § 1 projektu uchwały błędnie określono horyzont czasowy wieloletniej prognozy finansowej na lata 2023 – 2033 zamiast 2024 – 2033.

7. W § 3 projektu uchwały Rada Gminy upoważniła Wójta Gminy do zaciągania zobowiązań związanych z realizacją przedsięwzięć określonych załącznikiem nr 2 do uchwały do kwoty 18 868 215,67 zł, w tym w 2024 r. do kwoty 10 174 499,00 zł. Ponadto w § 5 zawarto upoważnienia dla Wójta Gminy do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki, i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy do łącznej kwoty 920 000,00 zł w latach 2024 – 2026, zaś w § 6 zawarto upoważnienie dla Wójta do przekazania uprawnień kierownikom jednostek organizacyjnych do zaciągania zobowiązań, o których mowa w § 5, do łącznej kwoty 460 000,00 zł w latach 2024 – 2026. Skład Orzekający zwraca uwagę, że podstawą gospodarki finansowej jednostki samorządu terytorialnego w danym roku budżetowym jest uchwała budżetowa, na co wskazuje przepis art. 211 ust. 4 ustawy o finansach publicznych. Jednostki sektora finansów publicznych mogą zaciągać zobowiązania do sfinansowania w danym roku do wysokości wynikającej z planu wydatków lub kosztów jednostki, o czym stanowi art. 46 ust. 1 w/w ustawy. Wydatki na realizację przedsięwzięć w 2024 roku oraz wydatki z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym 2024 jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania jednostki zostały zaplanowane w projekcie uchwały budżetowej na 2024 rok, brak jest zatem podstaw do sformułowania przedmiotowych upoważnień w zakresie roku 2024 w treści uchwały o wieloletniej prognozie finansowej.
8. Występują rozbieżności pomiędzy danymi wykazanymi w załączniku nr 1 dla 2024 roku a wynikającymi z projektu uchwały budżetowej na 2024 rok w zakresie pozycji: 1.2.2, 2.1.1, 2.2.1, 9.2, 9.2.1, 9.2.1.1, 9.4, 9.4.1, 9.4.1.1.
9. W pozycji 3. załącznika nr 1 do projektu wieloletniej prognozy finansowej określono wynik budżetu w latach prognozy, a w pozycji 3.1 kwotę prognozowanych nadwyżek budżetów przeznaczonych na spłaty kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych. W projekcie uchwały wynik budżetu w 2024 roku jest ujemny (deficyt) i wynosi – 3 648 927,00 zł, natomiast w pozycji 3.1 dla tego roku wykazano, iż kwota nadwyżki budżetu przeznaczonej na spłatę kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych wynosi 195 789,81 zł zamiast 0,00 zł. Wskazanie przeznaczenia nadwyżki budżetu w roku 2024, w sytuacji kiedy w tym roku występuje deficyt budżetu, stanowi naruszenie art. 226 ust 1 pkt 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
10. W poz. 6. „Kwota długu” (plan III kwartał 2023 oraz wykonanie 2023) należy określić przewidywaną kwotę długu na koniec 2023 r., zgodnie z objaśnieniami kwota długu wynosi 1 794 364,31 zł.
11. W załączniku Nr 2 do uchwały limity wydatków na przedsięwzięcia dla 2024 roku nie odpowiadają kwotom wydatków na te zadania określonym w projekcie uchwały budżetowej na 2024 rok:
- dla przedsięwzięcia „Nowoczesne e-usługi publiczne i dostęp do danych przestrzennych dla mieszkańców Gminy Czarna” określono limit wydatków na 2024 rok w kwocie 997 407,00 zł, zaś z uzasadnienia do projektu uchwały budżetowej na 2024 rok wynika, że wydatki na to zadanie zaplanowano w kwocie 1 276 700,00 zł;
  - dla przedsięwzięcia „Transgraniczna współpraca Gminy Czarna oraz Rady Wsi Striły na rzecz zmniejszenia stopnia zanieczyszczenia środowiska” określono limit wydatków na 2024 rok w kwocie 250 000,00 zł, zaś z uzasadnienia do

- projektu uchwały budżetowej na 2024 rok wynika, że wydatki na to zadanie zaplanowano w kwocie 521 000,00 zł;
- dla przedsięwzięcia „Poprawa gospodarki wodnościekowej w m. Czarna poprzez budowę i przebudowę oczyszczalni ścieków” określono limit wydatków na 2024 rok w kwocie 2 673 900,00 zł, zaś z uzasadnienia do projektu uchwały budżetowej na 2024 rok wynika, że wydatki na zadanie „Przebudowa oczyszczalni ścieków w Czarnej Górnej Kop.” zaplanowano w kwocie 1 068 001,00 zł, ponadto w budżecie zaplanowano wydatki na realizację zadania „Przebudowa oczyszczalni ścieków w Czarnej Górnej SKR” w kwocie 8 383 900,00 zł,
  - dla przedsięwzięcia „Budowa małej sceny na boisku sportowym oraz przebudowa i modernizacja budynku szatni” określono limit wydatków na 2024 rok w kwocie 520 000,00 zł, zaś z uzasadnienia do projektu uchwały budżetowej na 2024 rok wynika, że wydatki na to zadanie zaplanowano w kwocie 1 020 000,00 zł;
  - dla przedsięwzięcia „Przebudowa sieci kanalizacji sanitarnej, budowa nowych odcinków oraz przebudowa sieci wodociągowej w m. Czarna Górna” określono limit wydatków na 2024 rok w kwocie 554 400,00 zł, zaś z uzasadnienia do projektu uchwały budżetowej na 2024 rok wynika, że wydatki na to zadanie zaplanowano w kwocie 1 554 400,00 zł.
12. W załączniku nr 2 do projektu dla przedsięwzięcia 1.1.2.1 określono limit zobowiązań równy łącznym nakładom finansowym na o przedsięwzięcia (przedsięwzięcie jest realizowane od 2023 roku). Skład Orzekający wskazuje, że limit zobowiązań nie może obejmować kwoty wydatków poniesionych na realizację przedsięwzięcia przed rokiem 2024.
13. W załączniku nr 2 do projektu błędnie określono okres realizacji dla przedsięwzięcia z poz. 1.1.2.2 na lata 2023 – 2025, podczas gdy suma limitów wydatków dla tego przedsięwzięcia w latach 2024 – 2025 jest równa łącznym nakładom finansowym, co oznacza, że przedsięwzięcie będzie realizowane w latach 2024 – 2025.
14. W załączniku nr 2 do projektu błędnie określono czas realizacji przedsięwzięcia 1.3.2.1 na lata 2022 – 2024, tymczasem limit wydatków na 2024 rok jest równy łącznym nakładom finansowym na realizację tego zadania, co oznacza przedsięwzięcie jest realizowane tylko w 2024 roku. Należy je usunąć z wykazu przedsięwzięć, bo zgodnie z art. 226 ust. 4 ustawy o finansach publicznych, przez przedsięwzięcia należy rozumieć wieloletnie programy, projekty lub zadania.
15. W objaśnieniach do wpf wskazano wartość całkowitą nakładów na przedsięwzięcia: „Przebudowa sieci kanalizacji sanitarnej, budowa nowych odcinków oraz przebudowa sieci wodociągowej w m. Czarna Górna” oraz „Poprawa gospodarki wodnościekowej w m. Czarna poprzez budowę i przebudowę oczyszczalni ścieków” w kwocie nieodpowiadającej łącznym nakładom finansowym określonym w załączniku nr 2.

Skład Orzekający sygnalizuje ponadto, że z objaśnień do wpf wynika, że na lata 2024 do 2033 dochody (m.in. udziały gminy w podatku dochodowym, subwencje i dotacje) wzrosną o przyjęty wskaźnik inflacji (na lata 2024 – 2033 przyjęto prognozowany średnioroczny wzrost wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych o 3% wzrostu cen), tymczasem:

- w pozycji 1.1.1. załącznika Nr 1 dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych w roku 2025, 2027 i 2031 są niższe od tych

dochodów planowanych w roku poprzednim, w pozostałych latach dochody te rosną o różne wskaźniki procentowe (od 1,2% do 5,7%) w stosunku do roku poprzedniego;

- w pozycji 1.1.2. dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych w roku 2025 są niższe o 28% od tych dochodów planowanych w roku 2024, w pozostałych latach dochody te rosną o różne wskaźniki procentowe (od 1,3% do 24%) w stosunku do roku poprzedniego;
- w pozycji 1.1.3. załącznika Nr 1 dochody z tytułu subwencji ogólnej w roku 2025, 2026 i 2028 są niższe od tych dochodów planowanych w roku poprzednim, w pozostałych latach dochody te rosną o różne wskaźniki procentowe (od 0,9% do 4,5%) w stosunku do roku poprzedniego;
- w pozycji 1.1.4. załącznika Nr 1 dochody z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące w roku 2027 i 2029 są niższe od tych dochodów planowanych w roku poprzednim, w pozostałych latach dochody te rosną o różne wskaźniki procentowe (od 1,3% do 14,3%) w stosunku do roku poprzedniego.

Z objaśnień do wieloletniej prognozy finansowej wynika, że wydatki bieżące wzrosną średnio o wskaźnik inflacji z uwzględnieniem zmniejszenia wydatków z uwagi na zmniejszającą się liczbę uczniów w szkole podstawowej, a co za tym idzie zmniejszeniem liczby klas. Wydatki bieżące w 2025 rok są mniejsze o 25,9% od wydatków bieżących planowanych w 2024 rok, zaś wydatki na wynagrodzenia w latach 2025 – 2033 są niższe tej kategorii wydatków zaplanowanych w 2024 roku (w 2025 roku wydatki na wynagrodzenia są niższe o 1 513 220,00 zł od tych wydatków w roku 2024).

W świetle art. 226 ust. 1 ustawy o finansach publicznych wieloletnia prognoza finansowa powinna być realistyczna. Realistyczność oznacza uwzględnienie zdarzeń, które mają lub mogą mieć wpływ na gospodarkę finansową w perspektywie czasu wykraczającego poza rok budżetowy. Ustawowy nakaz realizacyjności WPF można zatem odczytywać jako obowiązek zawierania w niej danych rzeczywistych, uwzględniających jednocześnie przewidywania w zakresie ich kształtowania się w przyszłości. Sporządzając wieloletnią prognozę finansową, należy uwzględnić oraz sytuację gospodarczą w kraju, poziom inflacji – które rzutują na poziom przyszłych dochodów i wydatków.

W tym stanie rzeczy Skład Orzekający wydał opinię jak w sentencji.

Stosownie do przepisów art. 246 ust. 2 ustawy o finansach publicznych niniejszą opinię należy opublikować w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania, na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902).

Od niniejszej opinii służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie, w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Czarna
2. aa

PRZEWODNICZĄCA SKŁADU
ORZEKAJĄCEGO

mgr Sabina Szalankiewicz

